

Εντάξει. Καλό είναι να μαθαίνει η υπουργός Παιδείας καινούριες λέξεις όπως για παράδειγμα τη «λεξιπενία». Ως εκεί, όμως. Από την ώρα που επιζητεί να καταπολεμήσει τη «λεξιπενία των νέων» ως προς τη νεοελληνική γλώσσα, επιστρατεύοντας τα αρχαία ελληνικά (!), τα πράγματα αρχίζουν να γίνονται πολύ σοβαρά. Επειδή ούτε με μια ώρα τη βδομάδα λύνεται το πρόβλημα ούτε βεβαίως με τα αρχαία ελληνικά. Απλά, η κυρία υπουργός προσθέτει ώρες διδασκαλίας στις ήδη βαρυφορτωμένες πλάτες των μαθητών και δημιουργεί «νέες θέσεις εργασίας» φιλολόγων, την ώρα που χάσκουν στα σχολεία τα κενά στο ήδη υπάρχον πρόγραμμα. Η καλλιέργεια της νεοελληνικής γλώσσας και ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου των μαθητών είναι πολύ σοβαρή υπόθεση και σχέση καμιά δεν έχει με τα αρχαία. Αυτά, απλά, αποτελούν την εύκολη λύση για τους διδάσκοντες και την επιβολή πρόσθετων βασανιστηρίων για τους μαθητές.

Αν η υπουργός ήθελε στ' αλήθεια να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, θα έπρεπε αναζητήσει με ποιο σωστά διδασκόμενο μάθημα πρέπει να αντικατασταθεί η διδασκαλία των αρχαίων ελληνικών στο γυμνάσιο και στις μη φιλολογικής κατεύθυνσης τάξεις του λυκείου. Τα αρχαία ελληνικά είναι μια πολύ σοβαρή υπόθεση για να διδάσκονται (και με τον τρόπο μάλιστα που διδάσκονται) στο γυμνάσιο. Και τα νεοελληνικά είναι επίσης μια πολύ σοβαρή υπόθεση για να διδάσκονται με τον τρόπο που διδάσκονται. Απλά, το υπάρχον πρόγραμμα βολεύει αδιάφορους καθηγητές και καλλιεργεί την αμάθεια. Η προτεινόμενη λύση και προχειρότητα αποπνέει και την αμάθεια θα επιτείνει.

Αν η κυρία υπουργός ήθελε στα σοβαρά να ασχοληθεί με το ζήτημα, θα έπρεπε να προκαλέσει πανελλήνιο διάλογο μεταξύ εκείνων που μπορούν να έχουν άποψη. Και να καταλήξει σε αποφάσεις μετά από ενδελεχή μελέτη.

Τελείως πρόχειρο παράδειγμα το ποιηματάκι του Διονυσίου Σολωμού: «Ωσάν γλυκόπνοο δροσάτο αεράκι / μέσα σ' ανθότοπο κειο το παιδάκι / την ύστερη έβγαλε αναπνοή / και η ψυχούλα του μες στον αέρα / γλήγορ' ανέβαινε προς τον αιθέρα / σα λιανοτρέμουλη ψύχα μικρή». Λέξεις πανέμορφες που ζουν ακόμα και που σχεδόν κανένας δε χρησιμοποιεί. Πόσες από αυτές υπήρχαν στην αρχαιότητα; Πέντε από τις τριάντα (έβγαλε, αναπνοή, αέρα, αιθέρα, μικρή). Και ποιες από τις λέξεις τηλέφωνο, τηλεόραση, φωσφορούχος, φωτογραφία, γιασεμί, φωτοστέφανο, μυθιστόρημα, ιστορικότητα, σπουδαστήριο και εκατομμύρια άλλες θα συναντήσει ο «λεξιπένης» μαθητής στα αρχαία κείμενα;

Χώρα από όλα αυτά, ο μεγάλος ανταγωνιστής λέγεται «αγγλική γλώσσα». Έχει εισβάλει και δεν αντιμετωπίζεται. Και δεν εννοώ ότι πρέπει να παρθούν μέτρα εναντίον της. Εκείνο

που χρειάζεται, είναι να ενισχυθεί η χρήση της ελληνικής γλώσσας. Με την επιβολή της ανάγνωσης νεοελληνικών κειμένων: «Στ' ακρογιάλι το κρυφό κι άσπρο σαν περιστέρι / διψάσαμε το μεσημέρι / μα το νερό γλυφό». Αν όχι, ο μαθητής θα μαθαίνει για τον αρχαίο «συμπλεκτή» (αυτόν που αποτελεί τμήμα συμπλέγματος), θα τον μπερδεύει με τον νεοελληνικό «συμπλ **έκτη**» (αυτόν που προκαλεί την συμπλοκή) και θα λέει «αμπραγιάζ».

(Έθνος, 8 Νοεμβρίου 2004)